

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz Plovdiva 9. decembra.

(O vsprejemu bolgarskih dijakov na Dunaji. — Nadaljevanje vojnih priprav. — „Slavjanin“ o Srbih. — Postopanje z ujetimi. — Čast in priznanje knezu Aleksandru.)

„Ternovska konstitucija“ je polna priznanja slovanskim in italijanskim dijakom Dunajskim, ki so vsprejeli bolgarske dijake s tako navdušenostjo na Dunaji, ter so napravili v njihovo čast toliko šumne ovacije. Navedeni list pravi: „V oseh naših dijakov pozdravili so bratje slovanski dijaki in dijaki iz Italije našo pravedno stvar, in napravljene ovacije na Dunaji bile so silen protest proti onemu prokletemu mnenju, katero goje Dunajski časopisi in katero je podpalilo bratoubijstveno vojsko. Iz glasov „da živée Bolgarija! Da živée knjaz Aleksander! Perent Milan!“ dobiva bolgarski narod jako moč. V teh glasovih slovanskih in italijanskih dijakov vidi bolgarski narod ono nravstveno zvezo, katera združuje boritelje za svobodo in za pravo, in katera stori svet, da je, a narode, da so narodi. Glas Čeha, Hrvata, Slovaka, Poljaka in Italijana (zakaj se ne spominja tudi Slovencev, kateri so gotovo bili navzočni mnogobrojno pri tej priliki? Pis.) je glas iskren ter mora ganiti Bolgara. Ta glas mnogo znači. To je glas onepravičanih narodov ...

Ti dijaki so bili te dni uvrščeni v „učeniški bataljon“, kateri so sestavili dijaki Plovdivske, Gabrovske ter Trnovske realke in bogoslovja. Sedaj, ko so se njim pridružili tudi bolgarski visokošolci in nekateri učitelji, bodo že imeli v tem bataljonu okoli 1000 mož. Pričakuje se tudi bolgarski dijaki iz Rusije, od koder so že odšli pred par dnevi na pot.

Tudi dva Poljaka (dijaka) prišla sta kot dobrovoljca.

Čeravno se je sklenilo premirje, vendar se marljivo vrše še daljne priprave za vojno. Sploh pa bode tudi v slučaju, ako se naredi mir, Bolgarija zmirom na straži proti Srbom.

Žalostno, a resnično je, kar piše bolgarski časopis „Slavjanin“ (v Ruščuku) v svojem uvodnem članku št. 41. o večnem sovraštvu mej tema dvema narodoma. On pravi:

„Bolgarska slava, ki sluje danes od jednega do drugega kraja Evrope, bode si ostala za zmirom slava za Bolgarijo, čast za njenega vladarja, ponos in nada za celo Slavjanstvo!“

„Bolgari se je pokazal na bojnem polju kot heroj, a pred svetom kot človek, ki zna ceniti svojo svobodo, in umirati za svojo očetnjava. Naj ne misli srbski narod, da bode Bolgar pozabil te „bratoubijstvene“ vojne in njih zverstev, ki so jih pokazali nad ranjenimi bolgarskimi junaci.*) Ne, omraza (sovraštvo) ostane večno in maščevanje so ne more izgladiti. — Ne samo sedanj, nego tudi prihodnji bolgarski zarod bode sovražil, zavidal in presledoval Srbe za nečloveštvo, katero so pokazali proti Bolgarom.“

Tukaj so zdaj zbrani novobranci (rekruti) skoro iz cele dežele Južne Bolgarije, ter se poučujejo od kneževsko-bolgarskih častnikov. Vseh bo okoli 12.000 mož, mej njimi seveda mlajših in starejih (18—26 leta). Za silo bodo izučeni do 13. januarja, in ako se tedaj zopet začne boj, bodo dobri za rabo.

*) Da li so se dogodila zverstva ali ne, o tem še ni zadnja beseda izpregovorjena. Izjava Sofijskega dra. Rova treba, da se še podkrepi s fakti. Dop.

Pripoveduje se, da bode prišel knez Aleksander, ako se sklene mir, zopet za nekaj časa v Plovdiv. Njegov prihod bi se tudi radostno pozdravil, ker vse jako želi, da bi se ustanovil že jedenkrat nekakov red v deželi.

Uradniki ne vedo, kdo je njih gospodar; zapovedi sicer dobivajo iz Sofije, a o plači nečejo tam do zdaj nič vedeti. Tako ti siromaki že tri mesece čakajo na plačo. Velika revščina pojavlja se v teh krogih, posebno na meji proti Turčiji, kjer je že vse izpito in pojedeno od vojakov, ki so tam skoro dva meseca stali. Tam so zaprte vse trgovine, tako da še za denar ni ničesa dobiti. V samem Plovdivu je še vsega dosti in je še celo bolj po ceni, kakor poprej, ker ljudje, ki imajo kaj živeža, živine ali vina, raje prodajo po vsakej ceni, nego da bi čakali, da se tudi pri njih vse za vojake rekviruje. V Sofiji je draginja, pomanjkanje drv in primernih stanovanj za toliko ranjencev. Vsi uradi, šole in celo cerkve so napolnjene z ranjenci; pa premalo je doktorjev, priprav za obveze ran, lekov in kirurških instrumentov zelo primanjkuje. Zato je vsak dar v tej ali one obliki dobro došel.

Ta vojska že stoji deželo ogromno žrtev, — in trebalo bode leta in leta, dokler se vse zopet popravi.

Z ujetimi Srbi se tukaj prav dobro ravna; častnika hodita svobodno po mestu okoli, a vojaci žive v jednej bivšji uradnici, ter hodijo na sprehod v spremstvu bolgarskih vojakov, pevajoč narodne pesni zajedno s spremljevalci. Sicer je pa tudi nekaj Bolgarov mej njimi iz Pirotskega okraja in posebno to nepristranskemu motritelju težko dé, ako pomisli, da se je v poslednjih bojih bil ne samo brat proti bratu, nego celo Bolgar proti Bolgaru, in morda tudi Srbini proti Srbini, (ako se pomisli, da živé v Trnskem in Brezniškem okraju Srbi.)

Posebno važnost in ugoden upliv ima dosedanje srečno vojevanje za bolgarskega kneza. Njega so prej napadali vsi oni, ki mu sedaj največo slavo pojó; davali so mu priimke, ki so celo po kazenskem zakonu prepovedani, — a to po krivici; kajti on je res vrl značaj, hraber vojni, visokodušen in energičen, a pri tem prijazen in milosrčen. Kot takega ga je tudi Vaš dopisnik zmirom slikal in branil proti neosnovanim napadom njegovih protivnikov v deželi in izven dežele.

Sedaj se more reči, da on protivnika v deželi nema; a ima same častitelje in občudovalce, katerih mu tudi izven Bolgarije gotovo ne manjka. On je pokazal, kdo je in kaj premore, a zato mu gre čast in priznanje.

In tako piše sam bivši njegov največji protivnik „Slavjanin“ v gori omenjeni številki o knezu sledeče:

„Da, naši vojaci so mladi in neizkušeni, še nikdar niso videli boja, ter so bili brez kadrovih komandantov, no oni so imeli v srei narodno ljubav ter na čelu velikega domoljuba, kateri je bil pripravljen umreti v sredini svojih ljubljenih, hrabrih vojakov, za brambo domovine in narodne časti, a te lastnosti proizvele so čudesa.“ —e—

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 14. decembra 1885.)

Deželni predsednik baron Winkler naznanja, da je presvetli cesar na znanje vzel zahvalo deželnega zbora kranjskega za blagodušno podporo po povodnji poškodovanim prebivalcem.

Poslanec dr. Samec poroča v imenu gospodarskega odseka o prošnji županstva v Zagradici, da bi se na Krško-Grosupeljski cesti pobirala cestnina in nasvetuje, ker to vprašanje ni še popolnem godno in treba še preiskati, da se izroči deželnemu odboru. Vsprejeto.

Poslanec Faber poroča v imenu gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora v govedoreji. Deželni odbor poroča v tem sledeče:

Slavni deželni zbor je v VIII. seji 7. oktobra l. 1884 sklenil: „Visoka c. kr. vlada se naprosi, naj izroči za časa deželnemu odboru načrt postave za povzdigo govedoreje, da se bode on mogel o tej postavi posvetovati ter pripraviti dotične predloge za prihodnje zasedanje deželnega zbora.“

Izvršuje ta deželnozborski sklep predložil je deželni odbor dotično prošnjo c. kr. deželni vladi v svojem dopisu dné 14. novembra l. 1884, št. 7379. Ta načrt postave se deželnemu odboru do sedaj še ni izročil. Uzrok temu je, ker se z nameravano preuredbo občinske postave za Kranjsko prenaorejajo važna določila onega načrta postave za povzdigo govedoreje na Kranjskem, katerega je enketa dné 29. maja l. 1884 vsprejela.

Poročevalec nasvetuje, da se vzame to poročilo na znanje.

Deželni predsednik baron Winkler izjavlja, da je vladi jako mnogo na tem, da se ta postava kolikor mogoče hitro izvede in da je vlada o tej zadevi že sklicala enketo. Omenjena postava pa je v zvezi z novo občinsko postavo in bi se obe najbolje skupno predložili deželnemu zboru. Ko bi pa to ne bilo mogoče, potem bode vlada že delovala na to, da se kar najhitreje predloži postava o govedoreji deželnemu odboru.

Poslanec Faber poroča v imenu gospodarskega odseka o prošnji mesta Tržaškega zaradi napeljave vodá Bistrica in Reke za vodovod v Trst. Poročilo deželnega odbora o tej zadevi bode gotovo dotičnike zanimalo zatorej je priobčimo. Glasi se.

Z ozirom na to, kar se je poročalo v lanskem letnem poročilu o prošnji mesta Tržaškega, da bi se mu dovolilo dobivati vodo iz Bistriškega potoka in reke „Reka“, se omeni, da je gospod župnik Matija Torkar v Košani v imenu vseh udeleženi občin prosil deželni odbor z ulogo dné 27. novembra l. 1884, da bi odposlal zanesljivega inženirja, ki bi zmeril množino vode v Bistriškem potoku tačas, ko bode voda najbolj plitva, ker tamnošnjo prebivalstvo dvomi, da bi bili inženirji mesta Tržaškega vodo tega potoka prav zmerili.

Deželni odbor je tej prošnji ustregel, in ko je dné 31. julija 1885 prej imenovani gospod župnik po brzojavu naznanil najnižje stanje vode v Bistrici, odposlal je prec drugi dan deželnega inženerskega asistenta Hraskega z naročilom, da zmeri množino te vode.

Hrasky meril je vodo na dveh krajih s sledečim vspehom, in sicer:

- a) znaša množina vode, zmerjena po brzinoeru v odprti strugi spod Domladišvega mlina 23.760 m³ na dan;
- b) zmerjena za srednjo zatvornico Domladišvega mlina, ko so bile vse druge zatvornice dobro zaprte, pa znaša množina vode 24.019 m³ na dan.

Povprečno znaša množina vode z ozirom na ti različni meri 23.9 kub. m. na dan.

(Dalje prih.)

Deželni zbor koroški.

Iz poročil deželnega zbora posnamemo sledeče: Letošnja povodenj je napravila 1 milijon in 144.581 gld. škode. Največ škode je v kanalski, zilski in dravski dolini nad Belakom.

Da se uravna Zila, potrebovalo se bo še 240.000 gld. Polovico plača država, drugo polovico pa dežela in nabrežniki.

Poslanec Ghon predlaga, naj bi se odpravile vse cesarske mute in naj bi se dežela zastran tega pogodila z državo.

Deželna matica potrebuje za l. 1886 za deželne potrebe 865.334 gld. Sama ima pa le 199.525 gld.; torej pomanjkuje jej 665.809 gld.

V matico za zemljiščno odvezo potrebuje dalje 518.400 gld. Torej deželnej matici vse skup pomanjkuje 884.209 gld.

Ta potreben denar se bode nabral tako-le: 20% priklade k užitnini — 171.450 gold. — na vino, vinski in sadni mošt pa meso; to vrže 34.290 gl.; — 60% priklade k vsem direktnim davkom — 1.365.000 gold. — to vrže 819.000 gold.; — in 30.919 gld., ki se bodo vzeli iz gotovine v deželnej kasi. Za l. 1886 torej 45.360 gold. več primanjkuje, kakor za l. 1885.

Slovenski poslanec Einšpieler je predložil prošnje sledečih občin: Libuče, Tolsti vrh, Libeliče, št. Kancjan, Sela, Svetnavas, Bistrica, v Rožnej dolini, Medgorje, Rožak in Jezersko. Te občine prosijo, naj bi se jim deželni zakonik in jedro sklepov deželnega zbora pošiljal zraven nemškega tudi v slovenskem jeziku. — V seji 2. decembra je gospod Einšpieler predlagal, naj se deželna priklada na vino, vinski in sadni mošt pa na meso, od 20 procent, kakor predlaga deželni odbor, poviša na 70 procent. To bi bila za kmečke in hišne posestnike, obrtnike in rokodelce izdatna olajšava. Ti plačujejo v deželno matico kot priklado k svojim direktnim davkom 819.000 gld.; — teh je na Koroškem 48.000, torej pride na jednega 17 gold. Priklada k indirektnim davkom pa vrže v deželno matico le 34.290 gld. Te priklade pa plačuje 300.000 glav, torej pride na jedno le 1 krajcarjev! — Ako se, dokazoval je gosp. Einšpieler, priklada na 70% zviša, dobi deželna matica mesto 34.290 gld. celih 120.000 gld. Plačevalcem direktnih davkov bi se potem znižala za 8—9 procentov. Plačevalci indirektnih davkov bi pa tega še čutili ne. Liter vina prve vrste bi se podražil za 1 kr., slabšega vina za 1/2 kr., mošta pa za 1/4 kr.; pri mesu bi ostalo vse pri starem. — Pa glejte: tega predloga ni podpiral noben poslanec; tudi poslanci kmečkih občin so vsi obsedeli! Deželni odborik g. dr. Rainer je trdil, da bi ta predlog podražil pijačo in jedi ubogih ljudij. Gospodje meščani pač ne vedo, kako kmet, obrtnik in rokodelce živi; on ne more ne vina piti, ne mesa jesti; on si kuha žganke, fovdranje, fižol, krompir, itd. meso le 4—5 krat v letu vidi na mizi pije pa le vodo in dobro je, ako pokusi včasih kaj piva, žganja ali mošta. To bi vsaj poslanci kmečkih občin imeli vedeti in čenčarije mestne gospode spodbijati.

Deželni odbor predlaga, naj bi se dr. Hermanu dovolilo 500 gld., da bo izdal knjigo v poduk za občinske tajnike. Ko bo knjiga tiskana, bodo zahtevali, da mora vsak občinski tajnik napraviti preskušnjo. Nam se že nekaj zdi, kam pes taco moli. To je začetek občinske birokracije. Župan ne bo smel več izbrati tajnika po svoji volji, ampak vzeti bo moral sčasoma takega, ki bo izprašan. Za to se bo pa že skrbelo, da pridejo skoz rešeto te preskušnje večidel tajniki liberalne barve na dan. Ti bodo potem pravi gospodje v občinah. Že zdaj ima marsikateri tajnik župana v žepu; kaj bo še le potem, ko bo izprašani tajnik vedel, da mora, če ga odslovijo pri jedni občini, dobiti službo pri drugi občini, ker ima prednost pred drugimi prosilci! Dovolili so teh 500 gld. kar po kratkej poti. Take reči, ki gredo v denar, izročujejo se sicer zmirom finančnemu odseku v pretres. Slovenski poslanec gospod Einšpieler je torej predlagal, naj se ta reč izroči finančnemu odseku kakor navadno in se pritožil, da se o stvari sklepa kar na nos na vrat. Toda nemškoliberalna večina ga ni hotela poslušati.

„Mir.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. decembra.

V českim deželnem zboru predlagal je poslanec Herold, da naj bi Praška predmestja volila

v mestnej skupini in je včeraj utemeljil ta svoj predlog.

Iz poročila finančnega odseka deželnega zbora moravskega o proračunu za ljudske šole, povzamemo, da je na Moravskem 57 meščanskih šol, (42 nemških, 13 českih in 2 utrakvističnih), 2087 ljudskih šol (med njimi 1083 jednorazredne) in sicer 617 nemških, 1448 českih, 22 utrakvističnih in 78 privatnih. Na novo se je v šolskem letu 1884/85 otvorilo 6 nemških, 35 českih šol, 50 nemških, 132 českih in 2 utrakvistična razreda. Število za šolo godnih otrok je bilo 374.537, od katerih jih je 346.550, to je 91%, obiskavalo javne šole. Sploh nobenega pouka pa ni dobivalo 5960 otrok. Finančni odsek je dovolil za ljudskošolske namene 1.388.170 gld., 107.030 gld. manj, kakor je predlagal deželni odbor in 176.793 gld. več kakor za letošnje leto.

Pri debati o podaljšani volilne dobe za državni zbor, izjavil se je **ogerski** ministerski predsednik Tisza, da bode vlada v kratkem predložila zakon proti zlorabam pri volitvah. Tisza hoče držati besedo. Glavnemu govorniku zmerne opozicije Dezi-derju Szilágyju je že naznanil, da naj pride enkrat po Novem letu k njemu, da se z njim dogovori o tem zakonu. Potem bode ministerski predsednik sklical enketo iz vseh strank, katera bode končno uredila načrt tega zakona, ki se bode potem v kratkem predložil zbornici poslancev.

Vnanje države.

Razmere mej **Srbijo** in **Bolgarijo** so zopet bolj napete. Iz Belega grada in Sofije se poroča, da morda ne bode dolgo, da se zopet začne vojevanje. Vojna komisija je sicer odšla na bojišče, a je dvomljivo, da bi imelo njeno delo kaj vspeha. Srbija se je sicer izjavila, da se podvrže vsem sklepom komisije, Bolgarija je pa iz spoštovanja do velelastij izrekla, da sicer vzprejme njih predlog o odposlanji vojaške komisije, a da ne more dopuščati, da bi komisija določevala demarkacijsko črto tudi na bolgarski zemlji. Odločno zahteva, da se Srbi umaknejo iz Vidinskega okrožja, kajti posredovanje Avstrije veljalo je le za srbsko ozemlje. Srbija neki hoče začeti vojevanje, ako se Bolgari brezpogojno ne udajo sklepom vojne komisije. Kralj je poklical v Niš ministerski svet, da se posvetuje, ali naj bi se zopet začelo vojevanje. Srbija se še vedno oborožuje. Poklicala je vse bivše častnike in se bodo vsi, kateri so še zmožni za vojno službo, poklicali k orožju. — Bolgarska vlada je pa proti diplomatskim agentom se izjavila, da morajo srbske čete v treh dneh izprazniti Vidinsko okrožje, sicer jih bode prisilila z vojno. Bolgari so se že naveličali diplomatskih pogajanj. Ako hoče avstrijska diplomacija odvrniti prelivanje krvi, naj srbsko vlado prisili k prijenljivosti. Kakor se sodi, Bolgarija na svete angleške vlade tako odločno postopa.

Nekateri Dunajski in Peštanski listi prinesli so brzogovorna poročila iz Belega grada, da so tam prišli neke zaroti proti **srbskemu** kralju Milanu na sled. Ta zarota imela je namen ustanoviti novo državo iz Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnogore, katerej bi bil vladar knez Nikita. Tajnik črnogorskega višjega sodišča Vuković bival je v tej zadevi v Pančovi. Ogerska oblastva so to sporočila srbskej vladi in jednega ogerskega Srba so že pripeljali v Beli grad in ga tam zasliali. Vuković je baje sedaj kot prostovoljec v srbski vojski. Zarotniki bili bi najpozneje v maji izvršili svoj načrt. Morilci kralja Milana bili so že najeti za 40.000 rubljev. Če vse to tudi ni res, je vsaj dobro izmišljeno.

Turčija se je obrnila do kneza Aleksandra, da naj zaukaže vzhodnorumelijskim oblastvom, da naj dostojno vsprejmo njenega komisarja Djevdet pašo, ki v kratkem pride v Plovdiv.

Kakor „Pol. Corr.“ piše iz Peterburga se **Rusija** za ohranjenje Berolinskega dogovora ne bode več toliko potegovala, ker so druge vlasti in celo Turčija na Carigradski konferenci skoro odrekle se dobrotam tega dogovora. Ako bodo druge vlasti privolile v revizijo Berolinske pogodbe, Rusija temu ne bode ugovarjala, samo da se mora premeniti v prid vsem balkanskim državicam, v duhu Sanštefanske pogodbe. — „Novoje Vremja“ dementuje vest, da bi bila Rusija kedaj nagovarjala Turčijo, da naj pošlje svoje čete v Rumelijo. Ruski veleposlanik je vedno odgovarjal Turčijo od tega, a avstrijski veleposlanik je vedno Turke silil, da naj posedejo to deželo.

Sudanci začeli so s topovi obstreljavati Košeh. Mesto se dobro brani. Angleške čete so skušale sovražnika odgnati od mesta, pa se njim ni posrečilo. Polkovnik Hinter in dva angleška častnika se težko ranjeni.

Dopisi.

Iz Gradca 16. decembra. [Izv. dop.] (Iz deželnega zbora.) Predlog deželnega odbora, da naj se na Ptujski gimnaziji sistemizuje učiteljsko mesto za veronauk in slovenščino, storjen je le z namenom, da potem nobenemu drugemu profesorju ni treba znati slovensko. Torej nobena koncesija za Slovence, katere se štajerskim Slovencem sploh ni nadejati od nemških njih sosedov, temveč nova, dasi mahiavelistično izmišljena naprava v za-

tiranje naše narodnosti. Znali smo, da se bodo naši vrli slovenski poslanci energično protivili taki uredbi, po kateri bi Ptujška gimnazija zadobila še bolj značaj nemškega učnega zavoda. V včerajšnji seji bila je obravnava o dotičnem predlogu, kateremu je se ve da pritrtil šolski odsek.

Prvi govoril je naš Božidar Raič s tisto odločnostjo, katere smo vajeni pri starem boritelji za narodne pravice štajerskih Slovencev. Pred vsem povedal je gorke resnice deželnemu odboru, kateri že skozi 16 let, odkar je Ptujška gimnazija ustanovljena, ravna prav, kakor mačeha s slovenščino. Na izber je v slovenščini izpitanih profesorjev, pa deželnemu odboru se ni zljubilo, izročiti pouk v deželnem slovenskem jeziku izpitaniemu profesorju. Slovenščino uči naravoslovec, kar je proti vsem postavnim določbam. Deželni odbor se zdaj vede, kakor da bi hotel popravljati storjeno krivico, pa namesto da bi zahteval za klasično filologijo in slovenščino izprašanega učitelja, spaja veronauk in slovenščino. Govornik opisuje narodnostne in učiteljske razmere na Ptujski gimnaziji. Čemu je risanje obligatno, slovenščina pa le obligatna, ako je učenec upisan kot Slovenec? Nekateri ravnatelji pa kaj radi dovoljujejo vsakojake olajšave učencem, ako se le hote upisati za Nemce. To je diabolčno barantanje s slovensko mladino. Zares več ko predrznost je, ako kdo postane profesor na učnem zavodu, na katerem so skoro sami slovenski učenci, ne da bi bil Slovenec ali vsaj znal slovenski. To je nedostojno posilstvo slovenskega naroda. S predlogom deželnega odbora se skuša le zavleči cela stvar, ker se bo težko našel profesor izpitan v veronauku in v slovenščini. Konečno nasvetuje gosp. Raič, da se naj sklopi slovenščina s klasično filologijo in predlog v tem zmislu prenaredi.

Kdor pozna Graške slavofage, lahko si misli, da je Raič s svojimi besedami dregnil v sršenovo gnezdo. Že mej govorom so mu večkrat z ohoklici izraževali svojo nevoljo. Vzdigne se Ausserer. Njemu je še to preveč, kar nasvetuje deželni odbor. S tem se le spet novo središče za slovenjenje dela. Ptuj je nemško mesto in mora ostati nemško. Heilberg očita Raiču, da je reneget, ker se je poprej drugače pisal, kakor zdaj. Kako se je Heilberg poprej pisal, predno je bil od nekod z Moravskega zanesen, na Štajersko kot hofmeister pri grofu Pally-ji, ne vemo; da pa mu krst ni izbrisal židovstva z lic, tudi znamo, in semitska arogantnost označuje tega kričača, odkar se je po njej usilil v javnost.

Poslanec Jerman se obrne proti takim neosnovanim napadom in vidi najboljše sredstvo proti tem napadom, ako se Ptujška gimnazija iz deželnega oskrbovanja prevzame v državno last. Deželni odbor naj se v tem zmislu pogaja z vlado. Kjer gre proti Slovencem, ne more se pogrešati Hackelberg, dasi moža nikdo ne zmatra resnega. Za njim oglasi se še gosp. Vošnjak in dokazuje, da pač Ptujška gimnazija ni le za Ptujčane, temveč za vso okolico, ki je čisto slovenska. Ko bi le Ptujski otroci obiskavali ta zavod, moral bi se že zdavna zapreti.

Vse mirne in premišljene besede bile so bob ob steno. Obveljal je predlog deželnega odbora, vsi drugi nasveti pa so bili ovrženi. Zanj glasovali so le slovenski poslanci, izvzemši barona Gödla, ki se je glasovanju odtegnil. Nemški konservativci so sicer podpisali Raičev predlog, naposled pa proti njemu glasovali. O štajerskem deželnem zboru smejo Slovenci, kakor pred 20 leti, tudi dandanes reči: „Lasciate ogni speranza —“.

Iz Zagreba 15. decembra. [Izviren dopis.] (Konec.) Baron Rukavina, pristlaš stranke prava, odpovedal se je svojemu mandatu, potem ko ga je saborska večina izključila za 50 sej. V pismu, katero je poslal svojim volilem Zlatarskega okraja, navaja svoj konflikt z večino zavoljo katerega je bil izključen. Doviknil jej je, videč, da je bilo že davno dogovorjeno s preustrojitvijo uprave prodati domovino Madjarjem in da vsi protesti in predlogi opozicije ostajajo brezuspešni: „Vi ste lopovi!“ Na krik narodne stranke „Van š njim!“ odgovoril je baron Rukavina: „Vsaj bi tako ne bil ostal mej takimi lopovi!“ — Ni dvojbe, da bode to kratko pismo uplivalo na njegove volilce bolje, ko še tako dolga obrazložba. Sicer ima pa baron Rukavina kot člen jedne najstarejših hrvatskih plemiških rodbin še vedno virilen glas v saboru.

Včeraj začela se je pri tukajšnjem sodbenem stolu končna obravnava proti dr. Davidu Starčeviću, Josipu Gržaniću in pozneje skrivljenemu Evgenu Kumičiću. Ta pravda — katerej doslej jednake še ni bilo, odkar imamo v Avstriji ustavo — zanimiva gotovo vse parlamentarne kroge, za Zagreb pa je prava „cause celebre“. Že dolgo časa se je v vseh političnih krogih z veliko napestjo pričakovalo končne obravnave; — se ve da ne povsod z enakimi čutili. Opozicija je prepričana, da bode ta pravda le še bolj izpodkopala tako že nesigurna tla pod vladno stranko; le ta pa trepeče v opravičeni bojazni, da bi se po svedokih ne dokazale brce, katere trdi obtoženec Gržanić da je aplikoval plaho iz sabornice bežavšemu banu. O končnem izidu pravde sicer nikdo ne dvomi, kajti pomisliti je treba, da je obustavljeni zakon o — neodvisnosti sodnikov.

Obravnava se je začela danes zjutraj ob 8. v velikej dvorani palače „sodbenoga stola“ na Zrinjskem trgu. Za poslušalce omenjeni prostor bil je kljub ranej uri ob osmih že natlačen, poln samega odličnega občinstva, mej katerim je bilo posebno veliko dam. Sodišču predseduje upravitelj sodnega stola Vladislav Cuculić, odtožbo zastopa državni pravnik Bledšnajder. Zagovorniki so dr. Marijan Derenčin za dr. Davida Starčevića, dr. Hinković za Josipa Gržanića in dr. Erazmo Barčič za Evgena Kumičića. Vsi trije zagovorniki so izvedeni pravniki in izvrstni govorniki.

Obtožni spis prikojen je prav po naših razmerah; on je pravi unicum v sodnej praksi. Državni pravnik ne navaja namreč samo fakt, zavoljo katerih toži imenovane tri narodne zastopnike, temveč dokazuje ob enem, da ni res, da bi sploh bil kateri obtoženec mogel iz dvorane odhajajočega bana z nogu breniti in tako tvorno razžaliti. Jaz sem bil v stanu že pred nekoliko tedni naznaniti Vam, da sta zatoženca pri preiskavi trdila, da je bil ban izbrean in da je vsled tega vladina stranka v velikej zadregi; obtožni spis potrjuje tedanje moje poročilo.

Iz obtožbe same navajam v kratkem le glavne stvari. Kakor znano tiče se vsa zadeva dogodkov v saborskej seji dne 5. oktobra, v katerej je ban Khuen-Hedervary, govoreč o komorskih spisih, katere je po noči v Pešto odpeljati dal, dejal, da dvomi, da so bili v pošteni posesti Hrvatske. Po tem izreku nastala je v sabornici grozna burja, v katerej je — kakor trdi obtožba — dr. David Starčević kričal proti banu „ubijte ga! držite ga! — držite tata! primite ga! — držite lopova! — ne pustite, da ubeži tat! — dajte mu klofuto! — udari ga! vrzimo ga ven! — pograbite ga!“ Gržanić pa, da je — ko je ban odhajal iz sabornice proti predsedniški sobi — rabil jednake izraze. Kumičića dolži obtožba, da je po odhodu banovem stopil na klop in z gromkim glasom zaklical: „narode! tat je ipak van bačen.“ (narode! tatu so vendar vrgli ven). Nasproti temu pa trdi obtožba, da ne more resnična biti izpoved dr. Davida Starčevića, da je hotel z nogu breniti bana, češ, da je po pričah dokazano, da na to misliti ni mogel, ker bi mu bilo absolutno nemogoče v tedanjih razmerah to nakano izvesti; isto tako pa, da je neresnična izpoved Gržanićeva, da je bana trikrat brenil, ker je po pričah dokazano, da se ga niti dotakniti ni mogel.

Obtožba predstavlja, da so zatoženi svoje v prej navedenih vzklilih označene namere tudi izvesti hoteli ter jih obtožuje zavoljo tega poskušnje zločina javnega nasilja v zmislu § 98 črka a kaz. zakonika, kaznjivo po § 100 kaz. zakonika.

Sedaj, ko ta list pošiljam na pošto začelo se je izpraševanje obtožencev. Dalje Vam bodem o pravdi poročal jutri.

Iz Spodnje Šiške 16. decembra. [Izv. dop.] (Dalje). Odškodnina samo posestniku Koliseja znašati bi morala 50 do 60 tisoč goldinarjev, če se računa po zmanjšanih letnih dohodkih. Ne samo magacini in kleti bodo potem manj vredni oziroma nič ne nosili, tudi stanovanja bodo manj donašala, kajti v mestu je davek precej večji, ko v Šiški in tudi stanovanja se sedaj zato dražje lahko oddajajo, ker so skoro tik mesta, a vendar uživajo vse prednosti, ki jih ima Šiška zaradi tega, ker je zunaj kolov Ljubljanske užitnine. Kot primero le to, da se v Šiški meso seka po 44 kr., v mestu pa po 64 kr.; jednaka razmera je tudi pri vinu in vseh užitnini podvrženih stvareh.

V poročilu deželnega odbora bral sem, da so se posestniki vil izrekli za priklop in da se priklopu ustavlja le občina Šišenska in posestnik Koliseja. To ni istina, kajti županstvo Šisensko, kar je meni znano, ima v rokah protesta gospodarjev vile Cambiaggio in Vollheim proti inkorporaciji, katera protesta dosedaj še nista preklicana. Posestnik jedne vile izrazil se je osobno proti meni. Ravno zaradi tega sem kupil vilo in jo tako drago plačal, ker sem zunaj kolov užitnine, tedaj mi ni treba plačevati ne od konjske krme, sena, ovsa, slame, kakor tudi ne od človeške hrane, vina, mesa itd. užitninskega davka, sploh pa v Šiški tudi občinskih doklad veliko manj plačujem kakor bi jih v mestu, zato je ne morem privoliti, da bi moje posestvo spadalo pod mesto.

Po mojih mislih deželni zbor rečenega nikdar prezirati ne more in menda postave tudi sklenil ne bode, da bi tudi privatni, razen občine ne bili odškodovani, ker riskuje, da bi stranke si potem težbenim potom iskale odškodnine za dokazano škodo.

Vprašam sedaj na kako veliko svoto bodo potem narasle odškodnine privatnih in občine, katere bode moralo mesto poplačati? Kje bode dobiček inkorporacije?

Mogoče, da bode pa kdo mislil, ako mesto veliko plača, to vse so bode po tem obrestovalo, ker bode potem toliko več neslo po priklopljenji.

Dovoljeno naj mi bode tudi o tem nekoliko izpregovoriti.

Ne bodem natančneje iskal uzrokov, zakaj se priklopljenje imenovanega ozemlja s strani Ljubljanskega mesta tako intenzivno želi. Ako se pa ne motim, je jedini uzrok tá, da bi bilo potem „veliko lepše“, ko bi spadalo vse rečeno pod mesto in mogoče tudi želja, da bi tuja občina ne bila gospodar mestnemu imetju, da bi ne bilo treba ondot vedno povpraševati, kadar se na „mojem“ kaj zida. To vse so uzroki, ki nasproti žrtvam, katere bo moralo prinašati mesto Ljubljansko, ki nimajo za Ljubljanske davkoplačevalce nikakega pomena. Za javno varnost postaviti bi morala mestna občina po priklopu vsaj tri policaje na novo, kakor so sedaj v Šiški nastanjeni trije javni stražniki (žandarji). Veljali bi jo to najmanj 1800 gld. na leto. Dalje treba pomisliti, da so vedni stroški za kanalizacijo, ceste in razsvetljavo. Ker ima pa sedaj mesto Ljubljansko v najemu užitnino, postaviti bi moralo užitninsko oskrbnitvo najmanj 2 paznika več, in to je zopet kakih 500 gld. letnih stroškov več, drugače bi imeli tihotapci ondot pravo zabavo izvrševati svojo obrt, ker ozemlje bi bilo potem široko odprto. Pozabiti se tudi ne sme, kar se je pa, da, ker je pri Tivolskem gradu „Švicarija“ in tudi v Koliseji kantina za vojake, da bode tudi za ti treba plačati kakih 600 do 800 gld. odškodovanja užitninskemu zakupu Ljubljanske okolice ali takratnemu skupnemu zakupniku daca. Če pomislimo tedaj vse te silne troške, nehote usiljuje se nam misel, da Ljubljansko mesto precej bolje stori, da sploh tega priklopljenja ne zahteva. Mesto se ravno tako lahko širi, kot sedaj, in lepe hiše, če tudi na Šišenskem svetu, nič ne bodo kazile splošnega utisa.

Konec prih.)

Domače stvari.

— (Obravnava proti dr. Starčeviću in dr.) (Nadaljevanje) Popoludne ob 3. uri nadaljevala se je obravnava in preslišavale priče dr. Kršnjavi, Tüköry, Rubido in saborski sluga Šimunec. Priče so močno navskriž. Jeden pravi, da je videl, kako je Gržanić nogo proti banu naperil, drugi pa, da tega neso videli in da je ban nedotaknen odšel iz dvorane. Priča dr. Tuškan, odvetnik v Sisku, pripoveduje, da je čul, ko je ban rekel, da je Hrvatska v nepošteni posesti kameralnih spisov. Na te besede nastala je velika buka in krik. Dr. Starčević sedel je na svojem mestu, pa priča ne ve povedati, je li Starčević Gržanića iz klopi porinil proti banu. Videl je, kako je nekdo bana za rami prijel, kdo je to bil, tega ne ve. Potem je videl, kako je nekdo nogo vzdignil in jo dvakrat ali trikrat proti banu pognal, kdo je to bil, tega tudi ne ve. On misli, da je noga bana zadela, ker je videl, kako se je preužv. ban „posrnuo“. Iz tega sklepa, da je noga zadela. — Ker je Tuškanova izpoved v protislovju z izpovedbami drugih, konfrontujejo se z njim priče Dedović, Tüköry in Kuzmanović, ki vsi odločno trdijo, da na bana ni nihče roke položil. — Po preslišavanju izjavi predsednik, da je dr. Tuškan krivo pri-

segel in zategadelj izroči se preiskovalnemu sodniku in odpeljejo ga v preiskovalni zapor. Branitelja dr. Hinković in dr. Derenčin se temu odločno protivita ter zahtevata, da se dr. Tuškan oprosti, ali pa, da se tudi druge priče, ki so navzkrižno govorile, n. pr. sluga Šimunec, zapro. Senat se na to ni udal, in nadaljuje se preslišavanje prič. Priča poslanec F. Folnegović pripoveduje, da se je razgovarjal z grofom Pejačevićem, ko je buka v zboru nastala. Videl je, kako je nekdo z nogo sunil proti banu. Ali ga je zadel, ne ve, misli pa, da ga je, ker je videl, da se je prevz. ban opotekel. Vidil ni, da bi bil dr. Starčević Gržanića pahnul proti banu, no on ve, da je Gržanić hitro iz klopi skočil in se pri tem ob njegovi koleni zadel, ker se mu ni mogel hitro umakniti. Svedok dr. J. Gjurić pravi, da je Gržanić preko njegove rame z roko proti banu posegnil, a on Dedovića pri banu ni videl. (Dedović odločno trdi, da je bil ves čas poleg bana.) Na podlagi te izpovedi zahtevata branitelja še jedenkrat, da se dr. Tuškan izpusti, ker ni po krivem prisegel, in če je tudi dr. Gjurić krivo prisegel, ker pravi, da je Gržanić z roko preko njegove rame proti banu posegnil. — A zaman so vse zahteve braniteljev. Predsednik odloči, da dr. Tuškan ostane v zaporu. (Včeraj dopoludne so ga, kakor čitamo v „Agrar Zeitung“ vendar izpustili. Uredn.) Ker se je po pričah izkazalo, da poslanec Kumičić ni kriv, odstopi državni pravnik Bledšnajder od obtožbe proti njemu in in Kumičić je oproščen. — Prečita se potem cela vrsta spisov, tudi zapisnik o preslišavanju bana grofa Khuena. Ban pravi, da je on, ko je skandal v saboru nastal, naravnost in brez vsake zapreke odšel v predsedniško dvorano. Tu pa je novo protislovje. Ban namreč trdi, da je videl, kako je Gržanić proti njemu hitel. Priče pa trdijo, da je bil Gržanić za banom. Ban ga torej, ako je naravnost šel naprej, ni mogel videti, ker je moral gledati pred se. — Dr. Hinković predlaga naj se za drugi dan odredi ogled na lici mesta v saborske dvorani, ker bo le tako možno, pojmiti vso situacijo. Senat sklene, da bode jutri ogled na lici mesta. (Konec sledi.)

— (VIII. seja dež. zbora kranjskega.) Danes bil je prvi večji razgovor. Na dnevnem redu bilo je poročilo finančnega odseka o nakladi na žganje. Poročevalec Šuklje je nasvetoval, da se poročilo vzame na znanje. Temu nasproti je baron Schwegel stavil več predlogov, kot nekako nezakupnico deželnemu odboru. Svoje predloge je baron Schwegel jako obširno utemeljeval. Debate so se udeležili deželni predsednik baron Winkler, dež. glavar grof Thurn, Detela, Luckmann, Dežman, dr. Vošnjak, Kersnik, dr. Samec, prof. Šuklje, baron Apfaltrern. Schwegelovi predlogi so se zavrgli, vsprejel pa finančnega odseka predlog. Potem se je seja ob 2. uri popoludne zaključila, ne da bi bila še katera točka dnevnega reda prišla na vrsto. Prihodnja seja je v ponedeljek.

— (Gosp. Jakob Šegula) rodом Slovenec iz Ptujkega okraja, vrl narodnjak, sedaj koncipient pri g. dr. J. Pitamici v Postojini, je bil predvčeraj na Dunajskem vseučilišču kot doktor pravoslovja promoviran.

— (Premeščenje.) Gosp. Josip Hauffen, pristav v Vipavi, premeščen je v Kamnik.

— (Pisateljsko podporno društvo) ima jutri zvečer po slovenski predstavi v gledališču zopet svoj zabavni večer. Predsedoval bo dr. Zupanec, čital pa L. Pintar.

— (Kranjsko obrtno društvo) imelo bode v nedeljo 20. t. m. ob 4. uri popoludne v gostilni g. Štruklja v Kolodvorskih ulicah svoj občni zbor. Odbor vabi društvenike k obilni udeležbi.

— (Vabilo) na besedo dne 20. decembra t. l., katero priredi s prijaznim sodelovanjem tukajšnjega glasbenega kluba „Čitalnica v Kranji“ v lastnih prostorih. Vspored: 1. G. Verdi: Introdukcija k operi „Un Ballo in Maschera“. 2. F. S. Vilhar: „Bliedi mjesec“. Mešan zbor. 3. V. Parma: „Slovanske cvetke“. Potpourri slovanskih pesnj. 4. A. Stöckl: „Spomin na Velikovec“. Kvintet za gosli in violoncello. 5. V. Parma: „Hajd. na ples!“ Polka française. Dvoglasen ženski zbor s spremljevanjem orkestra. 6. Igra: „O, Anca!“ Burka v 1. dejanju. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopnina: udom 30 kr., neudom 80 kr. Opomba: Udom je dovoljeno uvesti neuda. Odbor.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Velike Lašice 18. decembra. Občina Velike Lašice izvolila je v seji 18. decembra

t. l. vled obilnih zaslug visokočastitega g. Matyža Freliha sedanjega dekana Trebenjskega častnim udom Velike Laške srenje.

Št. 5. (Nepar.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pred. 306.

V soboto 19. decembra 1885.

Odgovorni vodja: A. Slobodin.

Srce je odkrila.

Vesela igra v jednom dejanji. Poslovenil Ivan Ameriški.

O S O B E:

Prigovec, pensioniran stotnik — — — gospod Čutnik.
Paylinka, njegova vnuka — — — gospod. Giz. Nigrinova.
Urša, gospodinja — — — gospodična Vrtnikova.
Lazar, nadgozdar — — — gospod. Kocelj.
Kamil, sin njegov — — — gospod Danilo.

Potem:

Prvikrat:

Nemški ne znajo.

Burka v jednom dejanji. Spisal Jakob Alšovec.

O S O B E:

Korén, vaščansk župan — — — gospod Kocelj.
Režika, njegova hči — — — gospodična Zvonarjeva.
Grilec, pod imenom Kordán — — — gospod Danilo.
Rqbát uraden sluga — — — gospod Sršen.
Janez, — — — — — gospod Bonač.
Jože, — — — — — gospod K. Šraj.
Tone, — — — — — gospod Perdan.
Poročnik (lajtenant) — — — gospod Čutnik.
Občinski pot. — — — — — gospod Volk.

Godi se v vasi ob hrvaški meji.

Konečno:

Damoklejev meč.

Gluma v jednom dejanji. Nemški spisal Gustav zu Putlitz.
Poslovenil J. J.

O S O B E:

Florijan Prilápek, knjigovez — — — gospod Sršen.
Lucija, njegova žena — — — gospodična Vrtnikova.
Serafina, njijna hči — — — gospod. Giz. Nigrinova.
Gregec, učenc — — — — — gospodična Zvonarjeva.
Ivan Peréšnik, narodni učitelj — — — gospod Dan lo.

Ustoppina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. Začetek ob 7. uri zvečer.

Gledališče je kurjeno.

Tuji:

17. decembra.

Pri **Mallé**: Baron Maurer z Dunaja. — Čiškovsky iz Prage. — Ricker z Dunaja. — Bajardi iz Gradca. — Winkler, Schott z Dunaja. — Higersperger iz Celja. — Merker z Dunaja.

Pri **cesarji avstrijskem**: Drenovec in Kranja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nabo	Mo-krina v mm.
17. dec.	7. zjutraj	745.28 mm.	—12.4° C	sl. svz.	megla	
	2. pop.	741.86 mm.	— 3.8° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	741.84 mm.	— 3.4° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura — 6.5°, za 5.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 18. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 85	kr.
Srebrna renta	83	25
Zlata renta	109	20
5% marena renta	100	05
Akcije narodne banke	866	—
Kreditne akcije	294	50
London	126	15
Srebro	—	—
Napol.	9	99 1/2
Č. kr. cekini	5	99
Nemške marke	61	95
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	127
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170
Ogrska zlata renta 4%	99	85
— papirna renta 5%	91	75
5% štajerske zemljišč odvez. oblig	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld	180
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	104
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	194	75

Stanovanje z 2 sobama,

ali z dvema sobama in jedno sobico išče c. kr. uradnik. — Ponudbe vsprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (732—3)

Št. 8125.

(742—1)

Razglasilo.

Deželni odbor kranjski s tem objavlja, da se bo de na podlagi sklepa deželnega zbora dné 14. decembra l. 1885 in v smislu določil razglasila c. kr.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

deželnega predsednika za Kranjsko dné 12. januarja l. 1885 (dež. zak. II. del, šte. 6) v delno pokritje deželne potrebščine za leto 1886 v najem dalo poberanje samostojne deželne naklade po 3 gld. od vsacega hektolitra (oziroma po 3 krajcarje od vsacega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, špirita, ruma, araka, punčnega cveta, rozolije, likera in poslaščenih žganih pijač sploh).

Poberanje te deželne naklade se bode dalo v najem ali po posameznih okrajih, ki so ustanovljeni na Kranjskem za poberanje vžitnine od vina in mesa, ali pa za več takih okrajev, ali pa za vse okraje cele dežele enemu samemu zakupniku — toda s tem pogojem, da se zakupnina določi tudi za vsaki okraj posebe.

Sprejemale se bodo le pismene ponudbe, katera je do 27. decembra l. 1885 do 12. ure oddati.

Tega zakupa se smé vdeležiti vsaki avstrijski državlján, kateremu tega ne zabranjuje noben postaven zadržek.

Ponudbe napraviti je po sledečem obrazci:

Jaz podpisani ponujam za poberanje samostojne deželne naklade po 3 gld. od vsacega hektolitra (oziroma po 3 krajcarje od vsacega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, špirita, ruma, araka, punčnega cveta, rozolije, likera in poslaščenih žganih pijač sploh) za čas od 1. januarja 1886. l. do konca decembra 1886. l. v davkarskem okraji (oziroma v davkarskih okrajih) (ali po celi deželi kranjski) letno zakupnino gld. kr., reci goldinarjev krajcarjev avst. velj., ter izrekam, da so mi zakupni pogoji, katerim se brezpogojno podvržem, natanko znani in da zastavim za predstojajočo ponudbo priloženo varščino gld. kr. za toliko časa, dokler mi deželni odbor kranjski ne naznani, da mojo ponudbo sprejme ali zavrne. Tudi se pravomočno zavežem, ako bi zdaj zborujoči deželni zbor vojvodine kranjske za leto 1886 deželno naklado od porabljenih žganih pijač in tekočin v višjem znesku kakor po 3 gld., pa ne več kakor po 6 gld. od hektolitra sklenil in bi ta eventualni deželnozborni sklep tudi Najvišje potrjenje zadobil, da sem pripravljen v tistem razmerji večjo zakupnino brez ugovora odrajtovati in tudi kavcijo v tistem razmerji povekšati ter kavcijo doplačilo deželnemu odboru kranjskemu takoj doposlati.

Dan ime značaj stanovanje ponudnika.

Pismene ponudbe se morajo do prej povedanega dné in ure z 10% varščino ponudjene zakupnine, zapečatené in z nahrbtnim napisom:

„Zakupna ponudba za deželno naklado od žganih pijač z varščino v znesku gld. kr.“ pri deželnem odboru vložiti.

Varščina more se vložiti ali v gotovem denarji, ali v avstrijskih državnih obligacijah, ali v družih za varščino pripravnih papirjih. Vrednost obligacij in družih varščinskih papirjev zračunila se bode po zadnjem borznem kurzu, vender pa ne nad nominalno vrednost. Žrebanju podvrženim papirjem treba je potrdila, da še niso izžrebani.

Varščino presodil bode deželni odbor ter bode konečno odločil, se li vsprejme ali ne.

Po oddanem zakupu obdržala se bode varščina zakupnikova kot začasna kavcija, drugim ponudnikom pa se bodo njihove varščine takoj nazaj dale.

Po odpečatenji pismenih ponudb dné 28. decembra l. 1885. ob 10. uri dopoludne pri deželnem odboru, pri kateri priliki smejo ponudniki navzočni biti, se ne vsprejmó nobene ponudbe več, niti ustmene niti pismene, ter se bodo ponudbe takoj rešile, oziroma poberanje deželne naklade oddalo se bode takoj v najem.

Kdor se v imenu koga drugega tega zakupa vdeleži, mora imeti poverjeno pooblastilo za to specijalno svrho in jo izročiti deželnemu odboru.

Če vloži več oseb (družnikov) skupaj eno pismo ponudbo, morajo v tej izrečno izjaviti, da se združno zavežejo pogoje izpolnjevati.

Zakupovanje ali zakupna obravnava veže ponudnike takoj po njihovi ponudbi, deželni odbor kot zastopnika deželnega zaklada pa še le potem, ko je naznanil vsprejem ponudbe.

Zakupnika vpelje deželni odbor v zakupninsko poslovanje. Dotični zakupnik mora v zavarovanje zakupnine v osmih dneh po vročitvi potrdila ponudbe oskrbeti varščino v znesku četrtega dela za eno leto pogobene zakupnine po enem zgoraj navedenih načinov; pri tem se sme vračuniti pri vložitvi ponudbe kot varščina vplačani znesek.

Zakupnino mora zakupnik plačevati v enacih mesečnih obrokih koncem vsacega meseca, in ako poslednji dan pade na nedeljo ali praznik, na sledeči delavnik (oziroma blagajnici kranjski v Ljubljani).

Drugi zakupninski pogoji naznanili se bodo ponudnikom pri zakupu in se lahko izvedó pri deželnem odboru kranjskem ob navadnih uradnih urah.

Deželni odbor pa si pridrži pravico, da si med ponudniki po svoji razbornosti brez ozira na najboljše ponudbo izvoli zakupnika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dné 17. decembra l. 1885.

Prošnja!

J. V. iz I. prosim, da naj mi zarad svoje koristi naznani, kje sedaj stanuje.

(737—3)

F. V.

Naznanilo.

Vsled sklepa ravnateljskega in nadzorstvenega odbora v svojej seji dné 6. decembra 1885 naznanjamo, da bode

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani

od 1. januarja 1886 naprej zaračunavala obresti od hranilnih ulog od 1. in 15. vsacega meseca, mesto dosedanjega mesečnega zaračunavanja.

Hranilne uloge bode obrestovala proti odpovedi po pravilih (§. 38. Hranilne uloge pod 100 gld. se izplačujejo brez odpovedi, do 300 gld. po odpovedi v 8 dneh in čez 300 gld. v 30 dneh.), kakor do sedaj po 4 1/2%, proti 6 mesečni odpovedi pa po 5%.

Posojila dovoljuje po 6%, prištevši uradne stroške.

Uradni dan je vsaki torek od 9. do 12. ure jutriaj, za slučaj, da je ta dan praznik, je pa uradni dan prvi sledeči delavnik.

Ljubljana, dné 10. decembra 1885.

(730—3)

Ravnateljski odbor.

CHAMPAGNE
AYALA & Co.
Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.
Varstvena znamka.

Za zimsko zdravljenje!
Nova napolnitev
medicinalnega

ribjega olja.
Pristno in jako zdravilno.
1 steklenic. 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.
Prodaja (674—6)
LEKARNA TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.

Konkurenca
slepariji s konjskimi žebakami!
Že 87 let obstoječa
Č. kr. deželno privilegovana
tovarna za žebreke in koce
poprej (729—2)
Lichtenauer-ja udove in sinov
razpošilja po svoji Dunajski zalogi
KONJSKIH ŽEBRAK
190 cm. dolgih in
130 cm. širokih, nepokončljive baže, temne barve, z živejšimi kraji, po
gld. 1.60
z zavijanjem vred.
Kdor jih vzame 10, dobi jedno po vrhu, ali se mu pa cena za 10% zniža.
Samo zaradi velikanske izdeljave in razprodaje smo v stanu žebreke take nenavadne velikosti in odlične baže tako ceno prodajati. Na stotine polvalnih pisem je vsakemu na ogled.
Razpošilja se po poštnem povzetju. Neugajajoče blago se brez ugovora nazaj vzame.
Dobro naj se pazi na naslov:
Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niederlage,
Wien, I., Rothenthurmstrasse 14.
Svarilo!
Vsacega svarimo pred kupovanjem od tacihi firm, ki se bojé javno podpisati svoje ime in neopravičeno posnemajo našo anonco.
!!Previdnost je potrebna!!

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.